

ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΑ ΤΟΞΑ ΕΝΟΣ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΥ, ΜΕΣ ΣΤΗΝ ΟΜΙΧΛΗ

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΣΗΣ, ΒΟΥΤΥΡΑΣ, ΠΟΡΦΥΡΑΣ, SERGE LOPATCHINE, ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ,
ΡΑΖΕΛΟΣ, ΣΚΟΥΦΗΣ, ΔΡΟΥΣΙΩΤΗΣ Κ. Τ. Λ.

ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΕΥΝΕΡΓΑΤΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ, Φεβρουάριος. — "Έχω χιονίζει, μά στήν καρδιά τών Αθηνών, στὸ βάθος ἐνὸς ὑπογείου, στήν Όμονοια, κάτω ἀπὸ τὰ καπιτούλια τόξα ἐνὸς μπομπούκου ζαχαροπλαστείου, ποὺ μένει ἀνοιχτὸς δὲς στὶς 3 τὸ πρωΐ, οἱ καλλιτεχνικοὶ καὶ λογοτεχνικοὶ κάκλοι, αἰώνιοι στὴ διάγνωσα τοῦ πνεύματος καὶ γέροι στὸ σῶμα, παρ' ὅλην των τὴν νεώτερα, σεζητούν γιὰ... φιλολογία καὶ τέχνη.

Ἡ πτυχὴ ποὺ ἐσκέπαξε μέχρι πρὸ δόλιγον τὸ μιντσηριῶδες αὐτὸ κέντρον, σᾶς ἀνοίγεται: νά τὸ κέντρον ποὺ κάθε βράδυ μαζεύονται ἔσει, ὅλοι οἱ ἀνθρώποι τῶν Τεγέων καὶ τῶν Γραμμάτων: Τὸ «Πάγκειο». Χωρισμένοι σὲ παρέες ἀνάλογες ἔργοφιζον ἀπὸ ὅλο τὸν ἄλλο κόσμο ποὺ συγκεντρώνεται ἔκει ἀπὸ περιόδεια γιὰ τὰ τοὺς δῆ, γιατὶ ψεφονομοῦν διαρκῶς, φιλολογοῦν, μαλλώνουν, φενάρζουν. "Ἄντες καὶ γυναικεῖ, νέοι καὶ παλαιοί, καθηλωμένοι κάτεο καὶ ἀλ' τὸ ἀπόγεια ὡς τὶς προϊνές ὥρας, ὅλοι μ' ἔναν καφέ καὶ ὅλοι μὲ πλούσιο μενοῦ φαγητοῦ καὶ γλυκισμάτων, παρασύρονται στὸ αἰώνιο ὄντερο τῆς ποιήσεως, καὶ στὰ περίεργα σχέδια μελλοντικῶν πραγμάτων.

Στὴ μιὰ παρέα, τοῦ ἑποφανομένου, φάνονται πάντοτε εῖδυμα καὶ χαροταμένα τὰ πρόσωπα: Μυριώτισσα, Σκούφης, Άμυρας, Σέλβιος, Αγρος, Ραζέλος, Παπανιώνη, Λόρις, Τσουκαλᾶς, Δριβής, Παναγιοτόπουλος, Γιοφέλης, Βάροναλης, Χαλκούση, Μούτσου, —ἀργά, κατὰ τὰ μεσάνυχτα, θὰ καταπλέσῃ, δροσερώτατος Λαπαθιώτης—καὶ οἱ νεώτεροι: Λρουσιώτης, Καραμένης, Λοκνέρης, Βαλθαδόρος, Λάσκος, Αρδόμητης, Πετρίτης, Τερζάκης, Γκανούλης, Τροπαϊάτης, Χανιώτης, Φράγκος, Ολύμπιος, Μυλωναδάκης, Μπέλος, Κοντόπουλος, Ζαρκεάς, Δανάλης, Θηγανίος, Κοφινιώτης, Φωτέαρης, Κριναίος, Μελέτεος κ.λ.π. Κι' ὅταν ἡ ὥρα θὰ περνᾷ, καὶ θὰ πλησιάζῃ τὸ μεσονύκτιο ἀναγκαστικὸν ὅτι ἀραιωθεῖ τὸ σμήνος αὐτὸ καὶ λίγη ὥρα, γιὰ τὰ ξανασυγκεντρωθῆ πάλι μετά τὸ μεσονύκτιο. "Ἐν τῷ μεταξὺ είναι ἡ ὥρα τοῦ τελευτικού τραίνου ποὺ πάσι στὸν Πειραιά. Ο Πορφύρας, Παπανικολάου, Σταυρόπουλος κ.λ.π. περισσωτεροί, ἔχονται, διαγμένοι—πάντα τὴν ἴδια ὥρα—ἀπὸ τὴν φιλολογικὴ ταβέρνα ποὺ κλίνει—γιὰ τὴν δὲ ἡ μιλήσωμεν ἀλλοτε—καὶ καθονται κοντά στὰ τραπέζια τῶν ὅλων τοὺς

ποιὰ προτόντα.

***

"Ετσι, τραβηγμένοι σὲ μιὰ γονιά τοῦ «Πάγκειο» ἀναλόντων δὲς τὰ προβλήματα ποὺ ἀποσχολοῦν δῶν τὸν κόσμο καὶ ίδιαιτέρως τὴ φιλολογία μας. Ο Μορέας ἀναλύεται αὐθωρεῖ, ο Hugo έχεντελῆσται παροχρήμα, ο κυβισμὸς γίνεται, ή τίχην ἡ σύγχρονος καὶ ή θρησκεία τοῦ μέλλοντος, ή προσπάθεια καὶ οιοσδήποτες ἐπιπλέει καὶ συγκεντρώνει δῶλον τὰς συμπλαθέσεις.

Χάρις στὸν διάδημο φύλο μας, τὸν μεγάλο μουσικὸ Ελληνογάλλο ποιητὴ τὸν κ. Σκούφη ποὺ γνώσιος ἀρκετὰ τὸ συνάδελφο του, τὸν Μορέας, στὸν οεβαστό

Ο κ. ΜΑΡΙΟΣ ΒΑΤΑΝΟΣ

δ ἐκλεκτὸς ποιητὴς καὶ συνεργάτης μας

(σκίτσο τοῦ Καλλιτέχνη κ. Γ. Μαλέτζου)

τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ποιητοῦ, δρισμένες φάσεις.

Κι' ὅταν πάλι ἔχεντελητεῖ καὶ ὡς θέμα δὲ Μορέας—γιὰ νὰ ἐπαναληφθῇ αὔριο, ἐπιδιορθωμένος—εἰδίσκεται ἀλλο ἐπίσης ἔνδιψέρων θέμα γιὰ νὰ ἔχονται θέματα: δὲ Καβάφης.

"Ολοι μας ἔδω, πιστοὶ καὶ φανατικοὶ διπλοὶ καὶ θαυμαστοί του, ἀπὸ τὸν ἑποφανόμενο, τὴ Μυρτιώτισσα, τὸν Αγρον, τὸν Λαπαθιώτη, Παράσχο, Θρέλο κλπ., σχολιάζουμε, στηγοῦνται, ἀναλύομε καί τι ποὺ πρωτοκούνει γιὰ τὸν ἀνθρωπο καὶ τὸν ποιητὴ Καβάφη. Ἐν τῷ μεταξὺ, δὲ νέος γλύπτης καὶ συτασσόγραφος μαζὶ κ. Γεώργ. Μαλέτζος, πέρνει δῶλον τὰ σκίτσα. Καὶ ἡ ζωὴ ἔξικολουθεῖ: μὲ ποιήματα, ποὺ μᾶς κερδιμονιούντων οἱ διάφοροι νέοι ποὺ μᾶς περιστοιχζουν, καὶ κουβέντες ποὺ τὶς περισσότερες φορές είναι ἀδριστες χίμαιρες...

***

"Υπάρχουν καὶ ἄλλοι ποὺ ἔχονται στὸ «Πέργασο», καὶ ποὺ τιμοῦν καὶ τὴ συντοφερά μας, καὶ ταυτορόπων μᾶς κολακεύονται: δὲ Ράσσος Πρόδεκτος Serge Lopatchine, πρώτος γνωμαποὺς τῆς Σοβιετικῆς προερείας, ἔνος θυμητίσιος καὶ λεπτό ταυτος ἀνθρωπος μὲ ἐκλεπτεσμένη μόρφωσι, πολὺ «καθὼς πρέπει» καὶ γεμάτος ἀγάπη πρὸς τὴν Ελλάδα, τὴ φιλολογία της κλπ., δὲ αἰωνίως νεαῖσσον διαπρεπῆς μας ἀρχαιολόγος κ. Αλέξανδρος Φιλαδελφεὺς μὲ τὸ τεράστιο τραντάφυλλο πάντοτε, δροσερό, στήν κομβοδόχη του, καὶ δὲ μεγάλος μουσικός, —δωδεκάς Βαθύφρονος— κ. Alec Scoufis. Γ' αὐτούς, δημος καὶ γιὰ πολλοὺς ἄλλους, σὲ ἄλλες μονι μάνταποκίστες, θὰ τοὺς παρουσιάσουμε εδώ καὶ επίσημα.

Σήμερα περιορίζουμε μόνον, καὶ γιὰ τὸ τελειώνων γρηγορεστέρα, κι' ἐπειδὴ δὲ λόγος γιὰ τὸν Καβάφη, στὸ περίεργο φωνόμενο τοῦ «ἀναποδογεφίσματος» τοῦ Καβάφη.

Είναι γνωστή, ἀπὸ μιὰ συνέντευξη ποὺ ἔδειξε μόλις ἥρθε, στὴ «Βραδυνή», καὶ ἡ ὁποία κακά ἔχεντελητη στήν Αλέξανδρα, παρεξηγηθεῖσα, εἴτε ἀπὸ δρισμένη μανταλέτη, εἴτε ἀπὸ διαφορά, πάλι παρεξηγημένη, ἀντιλήψεων, ἡ ἀνακάλληψης τοῦ κ. Σκούφη.

"Ο οεβαστός μας φύλος, είναι κακῶς φαίνεται δὲ μόνος ποὺ ἔνεβασθενε στὴν ποίησή του. Παράδειγμα: ἡ ἀνακάλληψης

εμήνος αὐτὸς γιὰ λίγη ώρα, γιὰ νὰ ξαναυγεντρωθῇ πάλι μετὰ τὸ μεσονύκτιο. "Εν τῷ μεταξὺ είναι ή ώρα τοῦ τελευταίου τραίνου ποὺ πάει στὸν Πειραιά. Ο Ηοφέρος, Παπανικολάου, Σταυρόπουλος κ.λ.π. πειραιώτες, έχοντας, διωγμένου—πάντα τὴν ίδια ώρα—άπ' τὴν φιλολογικὴ ταβέρνα ποὺ κιείνει—γιὰ τὴν ότι ἡθὲ μιλήσωμεν ἄλλοτε—καὶ κάθονται κοντά στὰ τραπέζια τῶν ἀλλού· τοὺς συνοδεύουν πάντοτε ὁ Παράσος, Μπούντος, Λιακέας, Μεντζελόπουλος καὶ πολλὲς φρέσες κι' ὁ Φιλίππος.

Κι' θερέτρα φεύγουν κατὰ τὴν μιά, καὶ μένουν καὶ πάλι οἱ πρότοι... .

**

"Απόψε θὰ κατεβῶ στὸ «Πάγκειο» μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ γράψω περιγραφῆς τῶν πάρει ἀπόφασι.

Βέβαια, δὲν θὰ γράψω «Παρισινὲς ἐντυπώσεις», δύος γράφεις ἀπ' τὸ Παρίσιο ὁ φίλος μας ὁ Μελλᾶς, μὰ δὲ προσπαθήσω τὸ δώσω στὴν Ἀλεξανδρεία, μίαν ἀδρήν τικάντα τῆς λογοτεχνικῆς ζωῆς τοῦ ζωγραφικού πολιτείου αὐτοῦ, τὸν μπορεικοῦ, τῶν λογίων.

Μόλις κατεβαίνω τὴν σκάλα μὲ τὴν Μνημόνιοτισσα, βλέπω μέσα φὲ σύντεφο καπνῶν ἀμυντρές τὶς σοὶς τῶν γνωστῶν μου θαμώνων. Είναι βρέδων—ἐπτάμισιν ή ώρα—καὶ πρόσκαιτο νὰ γίνῃ κάποια συνεδρίασις γιὰ τὴν ἰδρυση ἑνὸς λογοτεχνικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ Συλλόγου. Απόψε πρόσκαιται νὰ μαζευτοῦν γιὰ τὸ σκοπὸν αὐτὸς καὶ ἄλλοι, σημαντικότεροι: ὁ σεβαστός μας Διδάσκαλος Μ. Μαλακάσης, ὁ Βουτυρᾶς κι' ἄλλοι.

"Η συγκέντρωση γίνεται" ή συνεδρίαση τελειώνει, γιὰ ἐπισφράγιση τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Συλλόγου αὐτοῦ, ἀνοίγεται ἔνα κοντὶ Χιώτικα σύκα τοῦ ὑποφανομένου, δικάδες δυόμισιν,—παστελλούσες σπητικές μὲ ὅλα τὰ ἔξαρτηματα—ποὺ τελειώνει διάσωσ. Ο κ. Σκούφης δέχεται ἔδω, ἔξαιρετικὴν ἀγάπην στὰ το-

Ο κ. ΜΑΡΙΟΣ ΒΑΤΆΝΟΣ

διελεκτός ποιητής καὶ συνεργάτης μας
(σκίτσο τοῦ Καλλιτέγη κ. Γ. Μαλτέζου)

μας Διδάσκαλο Μ. Μαλακάση, ποὺ τὸν γνώρισε πολὺ, καὶ στὴν Μυρτιώτισσα, δ. Μορέας, ἀναλύεται κάθε τόσο καὶ ὡς ποιητῆς καὶ ὡς ἀνθρωπός. Ἀνέκδοτα τῆς ζωῆς του, ιδιωτοροήσεις του, ἐπεισόδιά του, ποὺ τοῦ συνέβησαν στὸ Παρίσιο, ἢ διανήτων ἔδω κάποτε, φαίνονται ἐπὶ τάπητος καὶ οἱ πολυπληθεῖς θεμάτων τοῦ ζωγραφοπλαστείου αὐτοῦ καὶ τῆς παρέας—μὲ ξεχωριστὴν δύναμη συγκίνησιν δὲ νέος Κύπριος ποιητής κ. Δρουσιώτης—ἀκουσε

Είναι γνωστή, ἀπὸ μᾶς συνέπετεν ποὺ ἔδωκε μόλις ηφίσε, στὴ «Βραδυνή», καὶ ἡ δικαία κακά ἐγενερήθη στὴν Ἀλεξανδρούπολι, παρεξηγηθεῖσα, εἶτε ἀπὸ δριμότητα μανταλιτέ, εἶτε ἀπὸ διαφορά, πάλι παρεξηγημένη, ἀντιλήφεων, ἡ ἀνακάλυψις τοῦ κ. Σκούφη.

"Ο σεβαστός μας φίλος, είναι καθὼς φαίνεται ὁ μόνος ποὺ ἐνεβάθυνε στὴν ποιησή του. Παραδειγμα: ἡ ἀνακάλυψις του. Κ' ἔτοι μᾶς παρουσιάζει τὸν «Πολυέλαιο» ποὺ περίσση φωτισμένο μὲ μιὰ περιεργὴ λαρνά καὶ λαγγεία.

Αὗτῆς τῆς ζέστης ή ἥδονή γιὰ ἄποιλα Σώματα δὲν είναι καμοφλένη. Διάλου συνειδισμένο φῶς δὲν είναι αἰτία ποὺ βγαίνει ἀπὸ τοῦ πολυέλαιου τῆς δυνατής φωτιάς, μὲ στὴ μικρὴ τὴν κάμαρη ποὺ λάμπει ἀναμένον. Μιὰ λάγην ἀθήση, μιὰ λάγην δραμή.